

رشد شاخص بورس در آخرین روز معاملاتی پاییز

شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات دیروز با ۴ هزار و ۱۰۴ واحد افزایش در ارتفاع یک میلیون و ۴۹۶ هزار واحدی ایستاد. همچنین شاخص هموزن با ۳ هزار و ۳۲۲ واحد افزایش به ۴۴۵ هزار و ۷۲۰ واحد و شاخص قیمت با یک هزار و ۹۷۷ واحد رشد به ۲۶۵ هزار و ۳۲۳ واحد رسید.

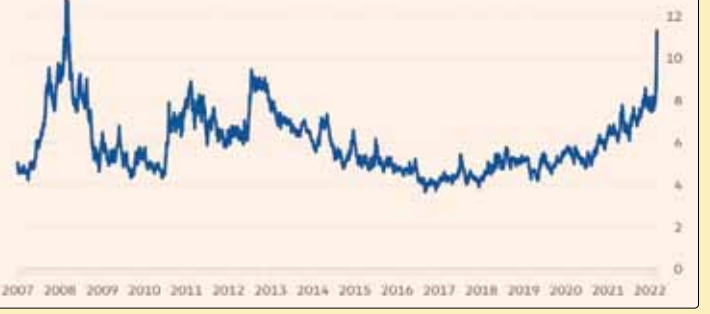
شاخص بازار اول نیز ۴ هزار و ۶۰۱ واحد و شاخص بازار دوم ۳ هزار و ۳۲۳ واحد افزایش را ثبت کردند.

گروه اقتصادی: امروز کشورهای جهان با از قلمی از تورم روبه‌رو هستند که در تاریخ اقتصاد اکثر آنها در دهه‌های گذشته بی‌سابقه بوده است. بخش اعظمی از این حجم تورم نتیجه افزایش جهانی قیمت‌هاست که عمدتا ناشی از رویدادهای مهمی است که سال‌های اخیر تمام دنیا را تحت تاثیر قرار داده و اختلال جدی در عرضه و تقاضای جهانی کالاهای اساسی ایجاد کرده است. همه‌گیری کرونا و پس از آن جنگ میان روسیه و اوکراین را می‌توان ریشه‌های اصلی این بحران تورمی دانست که منجر به مسائلی همچون رشد قیمت جهانی غلات، کاهش سرمایه‌گذاری اعمال محدودیت صادرات و واردات از سوی کشورهای تامین‌کننده، بحران انرژی و افزایش ذخیره کالاهای اساسی در انبار کشورها شد.

به گزارش «وطن‌امروز»، بررسی‌ها نشان می‌دهد بخشی از تورم کشورها ریشه در افزایش قیمت‌های جهانی دارد و چندین عامل در ۳ سال گذشته موجب رشد قیمت‌های جهانی شده است.افزایش قیمت کالاهای اساسی در جهان هر روز ادامه دارد و ظاهراً قرار

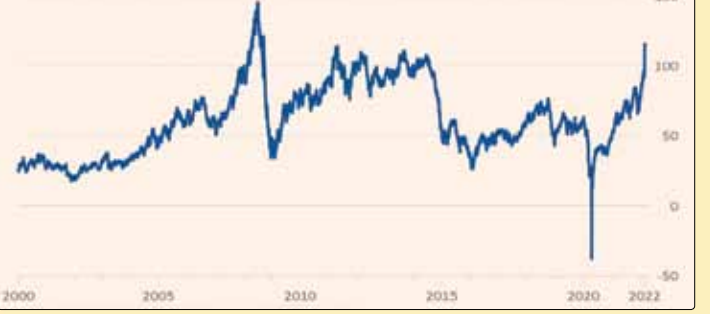
جهش قیمتی گندم

به ازای هر۵ گان (دلار)

پالاترین سطح قیمتی نفت خام بعد از 2008

حد متوسط نفت غرب، نگراس (دلاربره ازای هر بشکه)

خودرو

با نزدیک شدن به زمان عرضه نخستین خودروهای وارداتی در بورس به منظور قیمت‌گذاری، گمانه‌زنی‌ها درباره اینکه کدام برندها از کدام کشورها شانس حضور در سطح جاده‌ها و خیابان‌های کشورمان را یافته‌اند، همچنان ادامه دارد.
آنطور که مسؤولان وزارت صنعت، معدن و تجارت اطلاع‌رسانی کرده‌اند، تاکنون کل درخواست‌های واصله برای واردات خودرو افزون بر ۴۰۰ فقره بوده که در کار گروه تجارت و ارتباطات بین‌الملل معاونت حمل‌ونقل وزارت صنعت، معدن و تجارت مورد بررسی قرار گرفته است. درخواست‌هایی که مطابق ارزیابی اولیه توانایی لازم برای برآوردن شرایط اصلی آیین‌نامه فوق‌الذکر درباره قرارداد با شرکت خارجی، داشتن زیرساخت خدمات پس از فروش و برنامه سرمایه‌گذاری فناوریانه در صنعت خودرو را دارا بودند، مشخص شده است. بر اساس این گزارش، در مجموع ۴۰۰ مجموعه و شخصیت حقیقی تقاضای واردات خودرو را ارائه کردند که ۲۷ شرکت حداقلی شرایط را داشتند و ۴ شرکت ثبت سفارش را انجام دادند. پیش‌تر وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر اینکه اولویت ما واردات خودروهای اقتصادی است، اظهار داشت: ثبت سفارش خودرو در هفته‌های

جهان در باتلاق تورم

نیست این افزایش قیمت‌ها متوقف شود. رشد قیمت‌های جهانی عملی برای تورم کشورها و عمدتا کشورهای واردکننده شده است. تورم در سال اخیر به پدیده‌ای جهانی تبدیل شده است و برخی کشورها که دهها سال تورم حداکثر ۲ درصدی داشتند اکنون گرفتار موج بی‌سابقه افزایش ملاموم قیمت‌ها شده‌اند. رئیس بانک جهانی اعلام کرده است احتمالاً ۲ سال طول می‌کشد تا قیمت‌ها در دنیا تحت کنترل درآید. آمریکا و سایر اقتصادهای جهان با نرخ تورمی مواجه هستند که طی چند دهه گذشته بی‌سابقه بوده است.

■ **دلایل رشد قیمت‌ها در جهان**

برای تشریح دلایل رشد قیمت‌های جهانی در ۳ سال اخیر می‌توان به چندین عامل اشاره کرد که همگی را می‌توان به گونه‌ای ذیل ۲ عامل همه‌گیری کرونا و جنگ میان روسیه و اوکراین دانست.

شیوع ویروس کرونا در اواخر بهمن ۹۸ مهم‌ترین عاملی بود که قیمت کالاهای اساسی را بالا برد.

این بیماری واگیر توانست عرضه و مبادلات محصولات را مختل کند و زنجیره عرضه به هم ریخت، چرا که کشورها پروتکل‌های بهداشتی سختگیرانه تعیین کرده بودند که عبور از این موانع پراحتی میسر نبود.

■ **کاهش سرمایه‌گذاری**

هزینه زیادی که این بیماری در پی داشت، موجب شد بخش زیادی از درآمد کشورها صرف مقابله با این بحران شود و دولت‌ها فرصتی برای سرمایه‌گذاری و کارهای دیگر پیدا نکردند.

طبق اعلام صندوق بین‌المللی پول، همین الان هم ۱۵ درصد تولید ناخالص داخلی کشورها صرف مقابله با تبعات ویروس کرونا می‌شود و آنها نقدینگی برای سرمایه‌گذاری ندارند به طوری که سرمایه‌گذاری کشورها به حداقل رسیده است.

■ **رشد قیمت جهانی غلات**

در این میان جنگ روسیه و اوکراین نیز صادرات کالاهای اساسی به کشورهای دیگر را متوقف یا کند کرد و از سوی تولید را در این کشورها کاهش داد.

این ۲ کشور در مجموع ۳۰ درصد تولید غلات جهان را دارند و از تولیدکنندگان عمده دانه‌های روغنی هم هستند که جنگ میان این ۲ کشور ضربه مهلکی به این بخش از عرضه کالای اساسی در جهان وارد کرد. پس از جنگ، کشتی‌ها نتوانستند از بنادر دریای سیاه حرکت کنند و بازار جهانی تشنه محصولات کشاورزی و کالاهای اساسی شد.

کالاهای اساسی نظیر گندم، دانه‌های روغنی و نهاده‌ها در این میان رشد قیمت بیشتری را تجربه کرده‌اند و کشورهایی که این محصولات را وارد می‌کنند، یا باید به این کالاها یارانه اختصاص دهند یا با قیمت‌های گران‌تری آنها را به مردم تحویل دهند، در واقع رشد قیمت‌های جهانی عامل مهمی برای تورم در کشورهای واردکننده شده است. برخی از این محصولات هم خود واسطه تولید دهها محصول است و در رشد قیمت آنها هم تاثیر می‌گذارد، مثلاً ذرت که به عنوان خوراک دام استفاده می‌شود، در تولید گوشت، مرغ، تخم مرغ و انواع لبنیات نقش دارد. گفته می‌شود ۷۰ درصد هزینه تولید محصولات پروتئینی را نهاده خوراک تشکیل می‌دهد، پس اگر این محصول را به قیمت گران‌تری بخریم، هزینه تولید بیشتر شده‌رو روی قیمت نهایی تاثیر می‌گذارد، به واسطه جنگ، تولید در این کشورها هم کاهش یافت به طوری که سازمان خواربار کشاورزی ملل متحد اعلام کرد بر اساس یک نظرسنجی از هر ۴ روستایی در اوکراین حداقل یک روستایی کار کشاورزی را رها کرده است.

همه‌گیری کرونا و پس از آن جنگ اوکراین و بحران انرژی، اکثر کشورهای جهان را درگیر تورم کرده است

■ **افزایش ذخیره کالاهای اساسی در انبارها**

شوک حاصل از جنگ روسیه و اوکراین در بازارهای جهانی سبب شد کشورها ذخیره‌سازی خود را بیشتر کنند. مثلاً چین نیمی از گندم صادراتی دنیا را در انبارهای خود ذخیره کرده است و این تعادل عرضه و تقاضا را به هم زد.

■ **اعمال محدودیت صادرات و واردات از سوی کشورهای تامین‌کننده**

شوگ کرونا و جنگ روسیه و اوکراین، برخی کشورها را وادار کرد روی کالاهای صادراتی خود عوارض در نظر بگیرند برای این هدف که واردات را کند یا متوقف کنند و همین عاملی برای تشدید تورم شد. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، از پیش‌قراولان این تصمیم بود که در ابتدای شیوع ویروس کرونا برای صادرات گندم عوارض ۲ برابری اعلام کرد و دیگر کشورها هم اقدامات مشابهی کردند.

کود شیمیایی که نقش مهمی در تولیدات کشاورزی دارد نیز مقهور این تصمیمات شد. در این‌باره عضو هیات مدیره انجمن واردکنندگان سم و کود می‌گوید: روسیه صادرات کودهای کامل و نیتروژنه را ممنوع کرده است، وضعیت موجودی بستری‌های کشت، بد نیست اما ذخیره کافی از کودهای روسی نداریم.

بنسایر این گزارش از آنجا که روسیه بکسی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان کودهای نیتروژن و فسفات در جهان به شمار می‌آید، این تصمیم روی عرضه این نهاده موثر در تولید نقش مهمی داشت.

در ادامه چین هم صادرات کودهای نیتروژن و فسفات را به منظور حمایت از عرضه داخلی متوقف کرد.

سازمان جهانی خواربار کشاورزی (فائو) بارها اقدامات این کشورها را در منع صادرات کود شیمیایی تهدیدی به امنیت غذایی کشورها عنوان کرد.

■ **بحران انرژی**

تحریم‌های اروپا علیه روسیه و واکنش متقابل این کشور در کم کردن صادرات به این کشورها قیمت انرژی و سوخت را بشدت افزایش داده و در برخی کشورها ۵ برابر کرده است، در این راستا صنایعی که خوراکشان نفت و گاز است، هزینه‌های تولید و نیز قیمت فروش شان بالا می‌رود.

بنابراین چالش‌های پیش‌روی کشورها در رشد اقتصادی، تامین امنیت غذا و انرژی، تیره و تار است و صندوق بین‌المللی پول وبانک جهانی هم چشم‌انداز روشنی برای آن ندارند. در کنار اینها تغییرات آب و هوایی و گرمایش زمین هم مهم‌ترین عامل محدودکننده تولید است و روز به روز هم تقاضا با رشد جمعیت بیشتر می‌شود. طبق اعلام فائو، برای غلبه بر این بحران، استفاده از تحقیقات و پژوهش‌های محققان در زمینه‌های تولید و انرژی ضرورت دارد.

اعلام خواهد شد. امید قالیبیاف اظهار کرد: طبق برنامه‌ریزی انجام شده، در ۳ ماهه باقیمانده امسال ۱۰۰ هزار دستگاه و به همین تعداد هم در ۳ ماهه اول سال ۱۴۰۲ خودرو از طریق واردات تامین می‌شود. سخنگوی وزارت صمت با بیان اینکه تحویل خودرو در ۲ بازه ۳ و ۶ ماهه خواهد بود، تصریح کرد: متقاضیانی که از طریق بورس کالا خرید می‌کنند ۳ تا ۶ ماه بعد از زمان خرید، خودروی آنها تحویل داده می‌شود که این زمان با توجه به ساخت خودرو و حمل آن طبیعی است. مشاور وزیر صمت افزود: امسال حدود ۱۰ درصد از خودروهای وارداتی به صورت تحویل فوری به فروش خواهد رسید. وی درباره نحوه تامین ارز واردات خودرو نیز گفت: در آیین‌نامه واردات خودرو روش‌های مختلفی برای تامین ارز قید شده که در مجموع ظرفیت‌های خوبی را ایجاد کرده اما نکته مهم این است که تامین ارز از منشا خارج کشور خواهد بود. قالیباف با تاکید بر تبعیت قیمت خودرو از نرخ ارز گفت: آنچه شاهد آن هستیم افزایش قیمت خودرو در بازار آزاد بوده و قیمت شرکت‌های خودروساز افزایش نیافته است. وزارت صمت برای تنظیم بازار خودرو برنامه‌های متعددی دارد که بزودی اعلام خواهد شد.

بلومبرگ: روسیه و ایران در حال ساخت یک مسیر تجاری ۳ هزار کیلومتری هستند

کریدور تحریم شکن

هدف این ۲ کشور این است که مسیرهای تجاری خود را در برابر تحریم‌های غرب حفاظت کرده و در عین حال با توجه به توسعه اقتصادهای آسیایی، مسیرهای جدیدی را ایجاد کنند. «ماریا شاگینا» کارشناس تحریم و سیاست خارجی روسیه در مؤسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک لندن می‌گوید: این مساله در حال ایجاد یک زنجیره عرضه تحریم‌ناپذیر در همه حوزه‌هاست. این مسیرهای نوظهور به ایران و روسیه این امکان را می‌دهد تا هزاران کیلومتر مسیر کریدورهای موجود را دور بزنند. در واقع در طول مسیر ایجادشده از سوی ایران و روسیه قرار است دریای آرظرف در شمال روسیه به جنوب ایران و حاشیه اقیانوس هند متصل شود. این نقاط از طریق شبکه حمل‌ونقل ریلی به هم متصل خواهد شد. چندی پیش هم رئیس‌جمهور روسیه بر اهمیت اتمام این پروژه و تکمیل آن تاکید کرد. وی در یک نشست اقتصادی در ماه سپتامبر بر لزوم توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل دریایی، ریلی و جاده‌ای در این کریدور تاکید کرد و گفت این پروژه به شرکت‌های روسی فرصت‌های جدیدی را برای ورود به بازارهای ایران، هند، خاورمیانه و آفریقا می‌دهد و روند واردات کالا از این مناطق را تسهیل می‌کند.

شاگینا می‌گوید: بر اساس تخمین‌ها، ایران و روسیه ۲۵ میلیارد دلار روی این زیرساخت‌ها و برای ایجاد این کریدور تجاری سرمایه‌گذاری خواهند کرد که به ۲ کشور این امکان را می‌دهد جریان تجاری را که غرب به دنبال متوقف کردن آن است، برقرار نگه دارد.

پنجشنبه اول دی ۱۴۰۱
وطن‌امروز | شماره ۳۶۶۰

[] اقتصاد

اخبار

اجرای مالیات بر عایدی سرمایه

مبارزه جدی علیه دلالی و سفته‌بازی است

کارشناس اقتصاد با تاکید بر اینکه طرح مالیات بر عایدی سرمایه مبارزه قانونی و جدی علیه سوداگری و دلالی در بازارهاست، گفت: اجرای این طرح نقدینگی را به سمت تولید واقعی هدایت می‌کند و در سالم‌سازی اقتصاد نقش دارد. محمود دهقانی اظهار داشت: اجرای مالیات بر عایدی سرمایه بسیار قانونی و متعالی است و دولت باید در این زمینه اهتمام کافی داشته باشند. وی گفت: طرح مالیات بر عایدی سرمایه یکی از عواملی است که اگر دقیق انجام، برنامه‌ریزی و اخذ شود، از برخی مفاسد اقتصادی جلوگیری می‌کند و حتی در کاهش تورم نقش دارد. کارشناس اقتصاد اظهار داشت: مالیات بر عایدی سرمایه در عین حالی که برخی بازارهای تصنعی را محدود می‌کند، به تولید واقعی هم رونق می‌دهد. دهقانی گفت: از طرف دیگر، طرح مالیات بر عایدی سرمایه، پولی که به سمت سوداگری و سفته‌بازی می‌رود در حد قابل ملاحظه‌ای به سمت تولید می‌آید. یعنی دلالی‌ها و سفته‌باز‌ها کم می‌شود. وی خاطر نشان کرد: این طرح در صورتی که تصویب و بخوبی اجرا شود، وضعیت اقتصادی را به لحاظ رفتارهای اقتصادی، تبادلالت اقتصادی و بازارهای واقعی اقتصادی سر و سامان بهتری می‌دهد. این کارشناس اقتصادی تاکید کرد: قرار نیست به صرف اجرای این طرح همه مسائل حل شود ولی اجرای مالیات بر عایدی سرمایه مرحله‌ای است که بدون تردید اگر دقیق رعایت، مواد آن تصویب و بخوبی اجرا شود، بی‌شک در سالم‌سازی اقتصاد نقش خواهد داشت.

■ ■ ■

قاعده گذاری وزارت صمت در بورس

جواب داد

سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد چهارشنبه با رعایت ضوابط وزارت صمت ۲ خودروی شاهین و هایما S7 هر کدام به تعداد ۲ هزار دستگاه در بورس کالا عرضه شد که اولی ۱۴ درصد و دومی ۹ درصد بالاتر از قیمت کارخانه کشف قیمت شدند. امید قالیبیاف افزود، در حالی خودرو شاهین ۳۴۶ میلیون تومان به فروش رسید که قیمت‌سازان تا ۵۰۰ میلیون تومان نیز برای این خودرو در بازار قیمت‌گذاری می‌کنند. وی ادامه داد: برای خودروی هایما S7 نیز قیمت ۸۱۴ میلیون تومان کشف شد که قیمت کاذب بیش از یک میلیارد تومان در بازار برای آن عنوان می‌شود. مشاور وزیر صمت با اشاره به تعامل سازنده این وزارتخانه با بورس گفت: نتیجه این تعامل پذیرش قواعد کف عرضه (۲ هزار دستگاه برای برتیراها و ۵۰۰ دستگاه برای کم‌تیراها) و عرضه همگن (از نظر مشخصات فنی و رنگ یکسان) توسط بورس و اعمال آن در عرضه بود که نتیجه مطلوبی به همراه داشت.

قالیباف بر ادامه عرضه‌های متراکم و پرتعداد خودرو در بورس کالا در آینده تاکید کرد. سخنگوی وزارت صمت خاطر‌نشان کرد: بزودی با انجام واردات و افزایش تولیدات داخلی، بازار خودرو به نقطه اشباع عرضه می‌رسد.

■ ■ ■

از سرگیری عرضه بنزین سوپر

در تهران

معاون بازرگانی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه تهران گفت: مشکل عرضه بنزین سوپر حل شده است و هم‌اکنون روزانه ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار لیتر بنزین سوپر در جایگاه‌های مختلف تهران در حال عرضه است.سعید برخوردار اظهار داشت: در پی نیاز به اورهال برخی پایلایشگاه‌های کشور و به دلیل برخی مسائل فنی، تولید و توزیع بنزین سوپر با وقفه‌ای مواجه شده بود. وی افزود، خوشبختانه از همین هفته بحث تولید و تحویل بنزین سوپر اجرایی شده است و اکنون ششاد عرضه این نوع بنزین در جایگاه‌های عرضه هستیم. برخوردار با بیان اینکه «اگر مردم در مراجعه به جایگاهی موفق به تهیه بنزین سوپر نشندند، به دیگر جایگاه‌های همان محدوده مراجعه کنند»، گفت: در مناطق مختلف تهران، اعم از شرق، غرب، مرکز و شمال پایتخت، بنزین سوپر در حال توزیع است اما ممکن است برخی جایگاه‌های عرضه، خود متقاضی دریافت بنزین سوپر نباشند. در زمان حاضر تمام جایگاه‌های پر فروش و پرمتقاضی، بنزین سوپر برای عرضه دارند. وی ادامه داد: هم‌اکنون روزانه حدود ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار لیتر بنزین سوپر در تهران توزیع می‌شود و از ابتدای هفته آینده، عرضه بنزین سوپر در سراسر تهران، بدون مشکل و طبق روال عادی انجام خواهد شد.

■ ■ ■

افزایش درآمد‌های ارزی

روی دیگر تعرفه‌گذاری پلکانی گاز طبیعی

عضو کمیسیون عمران مجلس گفت: با تعرفه‌گذاری پلکانی گاز طبیعی، می‌توانیم درآمد ارزی را از محل تولید صنایع یا صادرات برق و گاز افزایش دهیم که چنین اقدامی باعث ارزش افزوده فراوان برای اقتصاد کشور خواهد شد. غلامرضا شریعتی با اشاره به بهینه‌سازی مصرف گاز در کشور اظهار کرد: گاز در ایران با تمام مشقاتی که در تولید داریم، به صورت نسبتاً رایگان در اختیار صنایع و بخش خانگی قرار داده می‌شود و مصرف‌کنندگان این گاز باید بدانند گازی که امروز مصرف می‌شوند، محصول هزاران میلیارد تومان سرمایه‌گذاری است و این از جیب خود مردم هزینه می‌شود و باید بیشترین صرفه‌جویی را داشته باشند. وی با اشاره به اینکه پس در استفاده از گاز باید مدیریت مصرف داشته باشند. ادامه داد: نانواری گاز از زیادی در صنعت و خانوارها دارد و قطعاً در چنین شرایطی مردم متضرر خواهند بود، در مصارف صنعتی اگر قطعی گاز داشته باشیم، شاهد کاهش تولید و اشتغال و ارزآوری خواهیم بود. از طرفی کاهش تولید در نهایت باعث کاهش عرضه در بازار و گرانی کالا می‌شود که باز خود مردم آسیب می‌بینند. نماینده مردم در مجلس با اشاره به اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی برای مشتریان پر مصرف گفت: اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی بر مصرف‌ها با توجه به نتایج مثبت فاز اول اجرایی این طرح، در زمینه کاهش مصرف مشترکان پر مصرف حتماً موثر خواهد بود، چرا که در این اقدام مردم تلاش می‌کنند در مصرف خود مدیریت داشته باشند و اگر مصرف از الگوی بهینه خارج شود، هزینه پرداختی چندین برابر خواهد شد و از دریافت یارانه انرژی محروم می‌شوند. شریعتی‌اندرانی خاطر‌نشان کرد: اگر مردم در مصرف گاز همکاری لازم را داشته باشند، می‌توانیم درآمذزایی ارزی خود را از محل تولید صنایع یا صادرات برق و گاز داشته باشیم.

